

Čeští vozíčkáři pokořili

EnduRoMania je za těch více než deset let, co se jezdí, hodně profláklá akce. Není to ani tak o rychlosti a trofejích, jako o tom si legálně a spolu s dalšími bezmozky pořádně zaendurovit. Proč říkám bezmozky? Protože je to hooóódně těžká soutěž a každé máslo se na ní rozteče. V nevědomosti, co je čeká, se na ERM poprvé vydala i parta českých vozíčkářů, část Sportovního Klubu Vozíčkářů i se svým předsedou, hercem divadla Járým Cimrmanem, Janem Kašparem.

vyprávění Honzy Kašpara zaznamenával Kuba, foto: SKV a přátelé

O čem EnduRoMania je?

ERM je hlavně o zábavě a ježdění v mnohdy krutém terénu, ale třeba oproti lomu Erzberg je přeci jen skousnutelná širším pásmem lidí a odjede ji i hobbík. Celou soutěž vymyslel jeden člověk, umístil ji do Rumunska a první ročník odstartoval v pětadevadesátém. Každý rok se organizuje zhruba čtyřikrát, každého závodu se účastní plus mínus sto až sto dvacet startujících. A rozhodně to není nějaká místní strkanda, jezdí sem totiž běžně Švýcaři, my, ve velkém Němci a Rakušáci, Britové a najde se vždycky i pár Amiků a Seveřanů z Finska či Dánska.

Princip

Jezdí se vždycky v týmech, jehož minimální počet jsou tři lidi. Soutěž se nejede jako klasický enduro okruh, startuje se ze základního stanoviště, což je vesnice, ve které bydlíte a vydáváte se podle mapek sbírat číselné kódy. Ty jsou vyraženy do plíšků a nestačí je klasicky opsat, protože byste si je mohli zkopírovat od kolegy z jiného týmu, ale musíte je na papír vytlačit tužkou, samotné číslo je neplatné. Každý z těchto orientačních bodů je ohodnocen různě vysokým počtem bodů (některý orienták je blíž a je třeba za 100 bodů, k jinému je náročnější cesta, takže může být třeba za tisícovku), jež si sčítáte a který tým má nejvíc, ten vyhrává. Ale až na pár „profilů“, kteří to berou vážně, se většina lidí jde spíš povozit a i když se snaží body získat, situace do extrému nehrtí.

Akce je to celotýdenní, většinou od soboty do soboty, jezdí se ale jen pět dní, obě soboty jsou dny „manipulační“, slouží k ubytování, přípravě strojů atd.

K zajímavostem patří rok devětašedesátý, protože v této sezoně na ERM startovalo i padesát děvčat endurárek.

Rumunsko je hodně členitá země, lidé přátelští. Všichni, úplně všichni, i ti bačové, co po hřebenech provádějí ovce, umí mluvit anglicky. Je to až k nevíře, člověk se tam dohodne lépe jak mnohde jinde, a že by to v Rumunsku v horách nečekal. Určitě je taky fajn, že jsou tam všude pro nás docela nízké ceny, rozhodně vás tam nikdo nešponuje, jako jsme tomu zvyklí být jen v českých horách. Pořadatel je fajn člověk, v našem případě udělal výjimku a startovné 130 euro na osobu nám snížil na polovic,

takže jsme za tu cenu jeli dva. Bydleli jsme v horách ve vesnici Brebunou, tam byl základní servis, spaní, jídlo, základní nářadí.

Naše skupina čítala dvacet lidí, z toho nás bylo sedm vozíčkářů a už hned na začátku můžu prozradit, že jsme skončili úplně poslední, ale na druhou stranu, my to brali jako dovolenou, útek z Prahy a měst do přírody. Takže jsme tak moc nezavodili.

Celé to vlastně vymyslel Stan- da Hegeduš, který kdysi jezdil motokros, asi před čtyřmi lety měl úraz na motorce, ochrnil a když

se dal do kupy, začal jezdit na čtyřkolce. Právě EnduRoManii jezdil už kdysi na motorce, po úrazu sedl na čtyřkolku a třikrát ji zdolal taky. A pořad nás ukecával, abychom jeli s ním. Až letos jsme ho poslechli a vyrazili. Celý tým vozíčkářů byl ve složení: Maruška Šmídová, Tomáš Potůček, Stanislav Hegeduš, Filip Mergental, Karel Zapadlo, Alena Jančíková a já, Jan Kašpar. Sedm vozíčkářů, to je děsná síla, ti chodící byli z nás úplně vyřizení.

Drsné podmínky

Náročná byla i cesta tam. Pět dodávek a několik přívěsů. Cestou jsme se na sebe na různých místech postupně nabalovali, vždycky jsme obsadili nějakou benzínku a tam se čekali na další část týmu, což bylo dost unavující. Hlavně časově.

O takových cestách, co jsou tam, se nám nikomu ani nesnilo. Je to velmi drsné. To tady nikdy nezažijete. V Čechách na vás občas vybafne nějaký ten výjezd, pár metrů do kopce, pak se cesta narovná a zase se jenom vezete. Tam takové stoupání trvá dva kilometry. Většinou se jede v úzkých korytech, které vymele voda, čtyřkolka tam pak většinou půlku zapadá a chce se převracet, jakože jsme se skoro všichni ze skupiny aspoň jednou na bok převrátili.

Ta koryta vznikají celkem jednoduše, jednou dvakrát tam projede lakatoš, sebere povrch, pak několikrát zaprší a svahelem ta hlína s kamením sjede dolů. No a když to první vozíčkář na čtyřkolce někde v půli zapíchne, protože už z nějakého důvodu nemůže dál, třeba se nějak zašprajcuje, všichni za ním zůstanou stát a ti chudáci chodící seknou s motorkama, odloží svoje čtyřkolky a celou kolonu pomáhají vyrvat nahoru. Pak se určení a zmožení v tom vedru vrátí ke svým mašinám a ještě je musí

vesměs skoro vždycky našlápnout. A vysílení se pak drápat nahoru. Takže koncem dne už padali, leželi kolem nás, rozdýchávali se a my tam spokojeně seděli na čtyřkolkách a samozřejmě ten první kluk, kterého na té čtyřkolce vytáhli, byl za tu dobu, než pomohli ostatním, úplně odpočatý, takže hned začal hecovat: No jedém, jedéem, neeé?

Hlínu v zubech

Podmínky byly opravdu drsné a myslím si, že příště by nás mělo jet míň, pro okolí, které naší partě pomáhalo, to byl děsný záhul. Byl tam pekelný prach, přišerné vedro, za celý týden nám nezapršelo (asi ani týden před tím), pořad jsme akorát dýchali tuny prachu, neustále hlínu v puse, skřípala mezi zuby... Místy byly nepříjemné úseky, které se musely jet po silnici. Narazili jsme i na místo, kde se silnice opravovala, byla řízená semaforem. A takové úseky byly nepříjemné, protože z vás okamžitě začnou téct potoky vody a nemůžete z toho sluníčka v tu chvíli nikam

Některé úseky by čtyřkolkaři bez pomoci chodících nevyšli!

utěct. V přírodě to samozřejmě bylo nádherné. Jinak Rumuni jsou za volantem hrozní dobytci, najíždějí na vás, abyste jim uhnuli. Nejsou agresivní, neublíží vám, ale když jedou, tak jedou a vy se jim musíte přizpůsobit. Je to trochu jako v Itálii, všude se troubí a jezdí se na sílu.

Spalí jsme ve staré škole, vy- padala jako bývalá a odsloužilá, nicméně v Rumunsku je všechno možné, takže se v ní třeba ještě dnes učí, nevím. Každopádně jsme měli normální postele, spalo se od čtyřech po deset lidí na cimře, podle velikosti tříd a kabinetů. A vezli jsme si s sebou samozřejmě tři sudy (všechny padly), takže se večer docela dost popíjelo, taky proto jsme vyjžděli kolem jedenácté ráno a vraceli se kolem deváté večerní.

Stroje vydržely

Většina z nás má Yamahy, od stopětadvacitky po čtyřpade a sedmikila Grizzly a starší Kodiaky,

čímžto bych velice rád a uctivě poděkoval Petru Marianovi z Mari Mota, že nám zdarma půjčil sedmikilo Grizzlyho, bez něhož bychom nemohli jet všichni. Pak tam jela ještě jedna Kawa KVF 750 a jedna Yuki Blade 425, za jejíž půjčení také srdečně děkujeme, stejně jako děkujeme za podporu Andy Motors, kteří nás neustále sponzorují a od nichž má SKV Grizzlyho 350. Alena Jančíková jela na stopětadvacitce, kolikrát motůrek neměl ve strmém kopci sílu a museli jsme ji nahoru táhnout na laně za velkou čtyřkulí, nebo jsme ji i slaňovali z prudkých kopců. Ale obě děvčata se s tím vším poprala na jedničku.

Někteří to celé brali moc vážně. Rakušáci tam měli tým s doprovodným džípem, takže jsme je viděli na spoustě místech servisovat, měnili kola, přezouvali odřbané drapáky a bouchlé ráfky. Byli jsme na nejvyšší hoře toho místa, asi 2200 metrů. Před nejpřudším stoupáním jsme zůstali

V podobných korytech se převrátila většina z celé party

MARI MOTO
autorizovaný dealer
YAMAHA

**MARI MOTO má radost,
že může podporovat vozíčkáře**

www.skvp Praha.org
www.adrenalinbb.cz

EnduRoManii

my slabší stát, to znamená děvčata a já, jelo se ve třicetistupňovém stoupání asi dva kilometry. A do takového místa najednou přijel teréňák těch Rakušáků, začali vyndávat stojánky na motorky a zadní kola a přední kola, za chvíli přijeli kluci na motorkách, všichni oblečení ve stejnokrojích KTM, oni jim všechno vyměnili, domluvili si další rande v horách a jeli zase dál.

Resumé?

Celkově vzato jsme jeli děsně nepřipravení. Měli jsme s sebou základní nářadí a dva náhradní řemeny do variátorů. Takže jsme si trapně půjčovali od ostatních vercajk, každou chvíli jsme žádali o vodu atd. Ještěže jsem si koupil camel back (takovej ten pytel s vodou na záda a hadičku do pusy,

pozn. red.), takže jsem se napil i v lese, to je vynikající věc.

Zažili jsme nespočet krizových situací a bylo u nás i několik úrazů, dokonce převoz do nemocnice na rentgen, ale všechno vesměs jen naraženiny, jen jeden chodící si poslední den nějak poranil kotník, takže má nohu pro jistotu v sádře.

Denně jsme najeli tak sto kilometrů, nejvíc nám odcházely pravé palce od plynu na páčku, ruce samý mozol a puchýř. Zjistil jsem, že mám asi závrať, po pětikilometrovém stoupání jsme zastavili na takové náhorní plošině a najednou jsem zjistil, že se vlastně bojím výšek.

Sranda třeba byla, když nás přenášeli do hospody na večeri. Standa Hegeduš má asi čtyřicet kilo, toho odnesou v pohodě, ale

já mám sto, se mnou už měli práci. Musím ale všem poděkovat, chovali se k nám báječně.

Příští rok znova?

Když jsme se vraceli, tak jsem si jednoznačně řekl: „Už nikdy!“ Ale už druhý den doma jsem začal kout, jak by se to dalo příští rok zorganizovat líp, takže to vypadá, že asi pojedeme zase. Pro člověka na vozíku je ta možnost dostat se do přírody naprosto úžasná. S vozíkem se nikam nedostanete, ta čtyřkolka je v tomto ohledu asi jediný přístroj, který vám umožní vůbec se do té přírody podívat. Nějaké „chození“ do lesa na houby pro nás jinak vůbec neexistuje.

Další cestopisy najdete na www.motorama.cz

Nákupem samolepky „Cesta ke svobodě“ (např. shop ČMN) přispíváte na sbírku, na jejímž konci bude pro SKV zakoupena jedna čtyřkolka. Čtyřkolka bude sloužit všem vozíčkářům, kteří se čtyřkolkami zkušenosti nemají a chtěli by se s tímto strojem třeba na týden sžít a seznámit, bez stresu si v klidu

prostudovat, jestli je to pro ně ta správná cesta. Stroj může rovněž sloužit i jako doprovodné vozidlo při takovýchto akcích. Pro nás chodící je chození do lesa samozřejmost, pro vozíčkáře je les bez čtyřkolky nedostupná zóna. My v redakci jsme si nálepky už všichni koupili, co vy?

■ Celkově vzato byl „výlet“ o týmové spolupráci. Všichni si pomáhali, všichni se hecovali a všichni se nakonec i spokojeně usmívali